

# РЕШЕНИЕ

№ 5152

гр. София, 11.08.2021 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 70 състав,**  
в публично заседание на 11.05.2021 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Радина Карамфилова-Десподска**

при участието на секретаря Илияна Тодорова, като разгледа дело номер **9344** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/, във вр. с чл. 145 -178 от Административно- процесуалния кодекс /АПК/.  
Образувано е по жалба на А. Ц. К., ЕГН: [ЕГН] от [населено място], представляван от адв. В.П. от САК, със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 3, ап. 10, срещу Решение № Ц 2155-21-45/28.08.2020 г. на директора на ТП на НОИ – С. град, с което е отхвърлена жалбата му срещу Разпореждане № [ЕГН]/35 от 15.05.2020 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване.

Жалбоподателят излага доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт и потвърденото с него разпореждане, като счита, че същите са постановени в разрез с материалноправните разпоредби, необосновани и при несъответствие с целта на закона. Твърди, че пенсионните органи неправилно били приели, че не отговаря на изискването на чл. 69б от КСО за продължителността на осигурителния стаж от втора категория 15 години. Сочи, че субективната преценка на длъжностното лице, издало обжалваното разпореждане, дали изпълняваната от него дейност на длъжност „леяр“ в лабораторията е „научна“ и дали условията на труд се отличават от условията в промишленото леярско производство, е недопустима и неправилна, тъй като противоречи на обективната действителност. Посочва, че е изпълнявал реално длъжността „Лейар“ за посочения период, което обстоятелство било надлежно отразено в необходимите документи, съответно изпълняваната от него длъжност, респ. трудовият му стаж се приравнява на втора категория и следва да се признае за такава от втора категория труд. С оглед на изложеното отправеното до съда

искане е за отмяна на оспореното решение.

В съдебно заседание жалбоподателят, чрез процесуалния му представител адв. П., поддържа жалбата и изложените в нея доводи за незаконсъобразност на акта. Претендира присъждане на разноски на основание чл. 38 от ЗА.

Ответникът – Директор на ТП на НОИ – С. - град, в съдебно заседание, чрез процесуален представител, излага доводи за неоснователност на жалбата. Моли да бъде оставено в сила обжалваното решение, по съображения изложени в оспорения акт. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура – редовно призована, не изпраща представител и не взема становище по жалбата.

Административен съд София град, III отделение, 70 състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Със заявление вх. № 2113-21-393 от 23.01.2020 г. А. Ц. К., е отправил искане за отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, като към заявлението били приложени изискуемите се документи, удостоверяващи осигурителен стаж и доход.

От така представените документи – трудова книжка и УП-3 № 010 от 05.01.2018 г. издадено от [фирма], пенсионните органи установили, че за периода от 27.12.1975 г. до 20.08.1979 г., жалбоподателят работил като „леяр/формовчик“ в Д. „А.“ [населено място], в звена „Технически проучвания“, „Плъзгащи лагери“, „Лаборатория по „Двигатели“ и лаборатория „Агрегати“ на Л., с правопреемник [фирма].

Въз основа на така представените документи и регистъра на осигурените лица на НОИ, длъжностно лице по ПО зачело осигурителен стаж на жалбоподателя – 12 години, 05 месеца и 15 дни от втора категория труд, 32 години, 04 месеца и 00 дни от трета категория труд и общ осигурителен стаж от трета категория труд превърнат по реда на чл. 104 от КСО – 47 години, 10 месеца и 26 дни.

За да изведе този извод, било прието, че упражняваната от К. дейност на длъжността „леяр“, като условия на труд съществено се различавали от условията в промишлено-леярско производство и работата не била свързана със същата вредност и тежест поради научното си естество. Предвид това длъжностното лице е приело, че стажът за периода от 27.12.1975 г. до 20.08.1979 г. положен в Д. „А.“ С. не следва да се причислява към категория труд посочен в Раздел втори от ПКТП /отм./ и не следвало да се превръща по реда на чл. 104, ал.2 от КСО.

Въз основа на посочените данни било издадено разпореждане № [ЕГН]/35 от 15.05.2020 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, с което на основание чл. 68, ал.1 и ал. 2 от КСО и чл. 69б от КСО на жалбоподателя било отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст. Последното е обжалвано по административен ред, като с решение № Ц2155-21-45/28.08.2020 г. директора на ТП на НОИ С. е оставил без уважение жалбата на А. Ц. К. с вх. № Ц1012-21-253 от 15.06.2020 г.

По делото са представени още и следните писмени доказателства, съдържащи се и в административната преписка: заповед № 1449 от 26.12.1975 г., три броя заповеди № 180 от 26.04.1977 г., № 366 от 01.11.1977 г. и № 268 от 05.05.1979 г.; удостоверение обр. УП-3, издадено от [фирма]; препис извлечение от трудова книжка № 130, изх. № 917 от 20.06.1978 г., ведно с трудова книжка № 130 на А.К.; заповед № 182 от 20.04.1977 г. на Директор на Д. „А.“ [населено място]; протокол № 14 от 16.03.1977 г.; удостоверения изх. № 817 от 07.06.1976 г.; изх. № 916 от 20.06.1978 г.; изх. № 766 от

28.06.1979 г. и изх. № 778 от 29.06.1979 г.; протокол № В-279 от 25.04.1979 г., разчетно-платежна ведомост за периода от 1976-1979 г.

По делото за изясняване фактите са събрали гласни доказателствени средства с разпита на свидетеля Р. К., съпруга на жалбоподателя, които съдът ще обсъди в мотивната част на решението.

При така установената фактическа обстановка, Административен съд - София-град направи следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена в срока, от лице с правен интерес от оспорване, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана относно нейната основателност.

По същество на спора:

Разгледана по същество е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Предмет на съдебен контрол в настоящото производство е решение № Ц2155-21-45/28.08.2020 г. на директора на ТП на НОИ С.-град, което е издадено от компетентен орган – директорът на ТП на НОИ С. град - чл. 117, ал. 1 от КСО и в предвидената от закона форма – чл. 117, ал. 3 от КСО. Административният акт е мотивиран, в производството по издаването му не са допуснати съществени процесуални нарушения.

Жалбоподателят счита, че неправилно с цитираното по-горе решение на директора на ТП на НОИ С. - град е оставена без уважение жалбата му срещу разпореждане № [ЕГН]/35 от 15.05.2020 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, с което е отказано отпускане на лична пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Основният спорен по делото въпрос е налице ли са предпоставките на чл. 68, ал. и ал. 2 от КСО за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст и следва ли стажът за периода от 27.12.1975 г. до 20.08.1979 г. положен от жалбоподателя на длъжността „леяр/формовчик“ в Д. „А.“ [населено място], в звена „Технически проучвания“, „Плъзгащи лагери“, „Лаборатория по „Двигатели“ и лаборатория „Агрегати“ на Л., с правоприменик [фирма], да се причислява към категория труд посочен в Раздел втори от ПКТП /отм./ и съответно да се превърне по реда на чл. 104, ал.2 от КСО или на кратко спорен е въпросът от втора категория труд в размер на 15 години ли е положеният от жалбоподателя труд за времето от 27.12.1975 г. до 20.08.1979 г., за да може последният да се пенсионира при привилегирования състав на чл. 69б, ал. 2 от КСО.

Съгласно разпоредбата на чл. 69б ал. 1 от КСО, в приложимата редакция, лицата, които са работили 10 години при условията на първа категория труд, могат да се пенсионират, ако са: 1. навършили възраст до 31 декември 2015 г. 47 години и 8 месеца за жените и 52 години и 8 месеца за мъжете и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете; 2. от 31 декември 2015 г. възрастта по т. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща календарна година с по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 55 годишна възраст. Според разпоредбата на ал. 2 от същия член, лицата, които са работили 15 години при условията на втора категория труд, могат да се пенсионират, ако са: т. 1. навършили

възраст до 31 декември 2015 г. 52 години и 8 месеца за жените и 57 години и 8 месеца за жените и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете; т. 2. от 31 декември 2015 г. възрастта по т. 1 се увеличава от първия ден на всяка следваща година с по 2 месеца за мъжете и с по 4 месеца за жените до достигане на 60 годишна възраст.

Съгл. разпоредбата на чл. 40, ал. 1 от НПОС, стажът се установява с трудови, служебни и осигурителни книжки, с документ по утвърден образец, издаден от осигурителя, с данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 от КСО, а видно от разпоредбата на ал. 3 на същия член, документите по ал. 1 се издават въз основа на изплащателните ведомости, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд.

От първа категория труд по т. 4а, буква „б“ от отменения Правилник за категоризиране на труда при пенсиониране (ПКТП), е положеният до 31.12.1999 г. труд на работници, непосредствено заети в леярското производство на черни метали по списък на професиите, утвърден от Комитета по труда и социалното осигуряване – леяр, формовчик, монтьор-настройчик на машини и съоръжения в леярски цехове и други. Трудът на работници, инженерно-технически работници до началник на цех включително и от технологичния транспорт в леярското производство на черни метали, невключени в т. 4а, буква „н“, е от втора категория от отменения ПКТП, съгласно т. 12 от същия. Изискването е работниците и инженерно-техническите работници да са по трудови правоотношения и полаганият от тях труд да се реализира в леярските цехове.

Критерият за определяне на категорията труд е длъжността да попада в обхвата на изброените в ПКТП длъжности, за които е признато, че трудът на лицата е положен при условията на втора категория.

В процесния случай, както от приложените към делото писмени доказателства - копие от трудовата книжка, заповеди и др. се установява безспорно, че жалбоподателят е заемал длъжностите „леяр/формовчик“ в Д. „А.“ [населено място], в звена „Технически проучвания“, „Плъзгащи лагери“, „Лаборатория по „Двигатели“ и лаборатория „Агрегати“ на Л., с правопреемник [фирма]. Това се потвърждава и от свидетелските показания дадени от съпругата на жалбоподателя.

Въпреки, че безспорно е установено заеманата от жалбоподателя длъжност „леяр/формовчик“, по делото липсват конкретно данни относно това каква е изпълняваната от него дейност.

Основателни са изводите на органите по приходите, че от представените в административната преписка доказателства, в това число всички първични документи - заповеди, удостоверения, препис от трудова книжка, ведомости за заплата, касаещи трудовото правоотношение на жалбоподателя, не се установява изпълняваната от него дейност да е свързана с вредни и тежки условия на труд. Същата е изпълнявана в звена свързани с научно-експериментална дейност и се отличава като труд от условията в промишлено-леярско производство.

От показанията на свидетеля Р. К. отново не се установяват условията на труд при които е работил жалбоподателя. Същата споделя, че съпругът ѝ работил в „малка леярна, която била обособена за леене на лагари“, както и, че „му е изплащана сума за тежки и вредни условия на труд“, като включително са му давали храна предотвратяваща последиците от тези условия. Така дадените показания, съдът кредитира при условията на чл. 172 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК с оглед заинтересоваността на свидетеля, съпруга на жалбоподателя. Освен обстоятелството, че на жалбоподателя е

изплащано допълнително възнаграждение, което е в съответствие и с представената по делото заповед № 188 от 20.04.1977 г., свидетелските показания в останалата част са противоречиви на събрания по делото доказателствен материал. Наред с това следва да се посочи, че при наличието на всички посочените по-горе първични доказателства и при липса на установена загуба или унищожаване на изискуеми документи, няма основание да се прилага субсидиарно разпоредбата на чл. 165, ал.1 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК, с цел установяването на мястото на работа на жалбоподателя, дейността изпълняване от него, а оттам и на категорията на полагания от него труд, още повече, че чл. 104 от КСО забранява доказването на категорията труд със свидетелски показания. В този смисъл е и решение № 1264/08.02.2016 г. на ВАС на РБ по адм. д. № 5175/2015 г.

Фактът, че на жалбоподателя е заплащано допълнително трудово възнаграждение за вредни условия на труд, както е посочено в представената заповед № 188 от 20.04.1977 г., не може да промени изводът направен от пенсионните органи, че положения за периода от 27.12.1975 г. до 20.08.1979 г. е такъв от втора категория труд, по следните съображения:

За да бъде така положеният труд признат от втора категория по т. 12 от ПКТП (отм.), е необходимо да бъде спазено правилото на т. 67 от ПКТП (отм.) работата в обслужващото звено да е извършвана при тежест и вредност на труда, равностойни на тежестта и вредността в леярското производство на черни метали. В конкретния случай наличието на това материалноправно условие не е доказано. Съгласно представените по делото доказателства е видно, че жалбоподателят е работил през целия период на длъжността „леяр/формовчик“ в Д. „А.“ [населено място], в звена „Технически проучвания“, „Плъзгащи лагери“, „Лаборатория по „Двигатели“ и лаборатория „Агрегати“ на Л.

По делото липсват доказателства, че лицето е било пряко заето в леярското производство на длъжност в леярски цех на черни метали, и че условията на трудовата среда и тежестта на труда в посочените по-горе звена, посочен в заповедите, са равностойни на тези в цеховете за леярско производство на черни метали в машиностроенето. По делото не са представени писмени доказателства, насочващи към извод за идентичност по вредност и тежест на условията на труд в звена „Технически проучвания“, „Плъзгащи лагери“, „Лаборатория по „Двигатели“ и лаборатория „Агрегати“ на Л., с тези в леярското производство на черни метали. Свидетелските показания не могат да служат като надлежно доказателство за установяване характеристиките на трудовата среда (концентрации на вредни вещества, ниво на шум, запрашеност и пр.) и тежестта на труд. Допълнителните плащания за работа във вредна и опасна среда също не доказват тази идентичност. Преценката за вредността и тежестта на работата се извършва по първична документация, доказваща изпълнението на условието по т. 67 от ПКТП (отм.), каквато по делото липсва. Положеният труд не попада в хипотезата на т. 12 от ПКТП (отм.) и не може да бъде причислен към втора категория за пенсиониране на жалбоподателя при условията на чл. 69б, ал. 2 от КСО. За пълнота следва изрично да се отбележи в тази връзка, че граматическото и семантичното тълкуване на употребените от нормотвореца понятия в т. 67 от ПКТП /отм./, „вредност“ и „тежест“ води до извода, че те са различни по своя смисъл и не са синонимни, като между тях липсва идентитет. Те отразяват различни характеристики на полагания труд: съответно въздействието на условията на труд върху работника, и натовареността, интензитета

на трудовия процес. От използваната от законодателя нормативна конструкция е видно, че хипотезата на т. 67 от ПКТП (отм.) изисква кумулативното наличие на двете условия, каквито в случая не са налице.

С оглед на изложеното съдът, намира, че жалбоподателят не притежава необходимия 15 години стаж от втора категория труд, поради което административният орган материално законосъобразно му е отказал пенсиониране по привилегированите условия на чл. 69б, ал. 2 от КСО.

Предвид изложеното, настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение и потвърденото с него разпореждане са законосъобразни, като издадени от компетентен орган, при спазване на административнопроизводствените правила в съответствие с материалния закон и с неговата цел.

При този изход на спора в тежест на жалбоподателя остават направените от него разноски. Ответникът претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение, поради което и на основание чл. 78 ГПК вр. чл. 37 от Закона за правната помощ вр. чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, предвид фактическата и правна сложност на делото жалбоподателят следва да му заплати юрисконсултско възнаграждение в минимален размер - 100 лева.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд София – град, III отделение, 70 състав,

#### РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. Ц. К., ЕГН: [ЕГН] от [населено място], представляван от адв. В.П. от САК, със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 3, ап. 10, срещу Решение № Ц 2155-21-45/28.08.2020 г. на директора на ТП на НОИ – С. град, с което е отхвърлена жалбата му срещу Разпореждане № [ЕГН]/35 от 15.05.2020 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване.

**ОСЪЖДА** А. Ц. К., ЕГН: [ЕГН] от [населено място], представляван от адв. В.П. от САК, със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 3, ап. 10 да заплати на ТП на НОИ – С.-град разноски по делото в размер на 100 /сто/ лева.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му.

#### СЪДИЯ: